

Meer dan 50 vogelsoorten

door de redactie

^ *Kuifmees (PC)*

>> *Wespendief (PC)*

In het natuurgebied in de voormalige bessenkwekerij komen zeker 52 verschillende vogelsoorten voor. Hiervan vallen er 38 onder de zangvogels: onder andere vinken, vliegenvangers, lijsters en goudhanen. Verder vind je er drie spechtensoorten (Grote Bonte, Zwarte en Groene), drie havikachtigen (sperwer, buizerd en wespendief), twee duivensoorten (houtduif en holenduif). En nog een aantal loslopers zoals de boomvalk, Blauwe reiger, hop, ijsvogel, houtsnip en witgatje.

> *Hop (TvB)*

De hop is een aantal jaren geleden een keer waargenomen. Het is een dwaalgast, en kwam waarschijnlijk langs omdat er mierenleeuwen zaten (een roofinsect met ontzagwekkende kaken).

Met zijn oranje-zwarte kuif, die hij bij opwinding opzet, de lange gebogen snavel en het oranjebruine lichaam is het een opvallende verschijning. Met een profiel van een pikhouweel en de kleuren van een tijger.

De Hop zoekt hippend over de grond naar insecten. Van mieren tot sprinkhanen. Soms pakt hij zelfs hagedissen.

De wespendief is een unieke roofvogel door zijn uitgesproken voedselvoorkeur: larven, poppen, volwassen wespen en honing. Stijve schubachtige kopveren en dikke huid op poten voorkomen dat de wespendief lek gestoken wordt. In het gebied maakt hij soms het werk van de das af. De das gaat graag een wespennest te lijf, maar doet dat nogal grof. De wespen worden op een gegeven moment dan vaak te lastig, en gaat de das er vandoor. De wespendief maakt dan het werk af. Vernielt de buitenwand niet verder, maar maakt er voorzichtig een rond gat in. Hierdoor worden de wespen minder agressief, en kan de wespendief het nest rustig helemaal leeghalen.

Een halfopen gegraven nest van de wespen is zo ontdekt door de wespendief. Het is een zomervogel die de meeste jaren in de Duinen broedt. Overwinteren doet hij ten zuiden van de Sahara.

Jarenlang was er een ijsvogeltje in het gebied. Afgelopen winter bouwden vrijwilligers een ijsvogelwand voor hem, om in te broeden. Ijsvogels graven hun nesttunnel in zandige of lemige steile oeverranden. Na de winter was het ijsvogeltje verdwenen. Strenge winters maken veel slachtoffers onder de ijsvogels. Dat kwam niet door het bouwen van de wand, maar omdat de vorst de poel te lang bedekt hield met ijs, en het ijsvogeltje er geen vis meer kon vangen. Gelukkig vond de ijsvogel de weg terug; in augustus was hij weer terug, bij de ijsvogelwand. Hopelijk neemt de ijsvogel de wand volgend jaar als broedplek. Hij zit vaak rechtop op een laaghangende tak boven het water te loeren naar visjes.

Het goudhaantje is samen met het vuurgoudhaantje Europa's kleinste vogel.

Van snavel tot staartpunt meten ze slechts 8,5 cm, en wegen vaak niet meer dan 5 gram! Het is een zangvogel die vooral te vinden is in de toppen van lariksen en sparren. Hun naam hebben beide soorten te danken aan het zwart omrande kleurige petje: oranje bij het mannetje, geel bij de vrouwtjes. Bij opwinding zetten ze die kruinveren over-eind als een vurig kuifje.

Ze leven in groepjes en trekken vaak op met mezen. Het zijn trekvogels, maar populaties schuiven in het najaar van noord naar zuid, en in het voorjaar weer terug.

De matkop leeft in allerlei bossen met voldoende dode bomen en in houtwallen. In dit zachte dode hout wordt een nestholte gemaakt. De matkop is vaak in iets vochtiger habitats te vinden dan de sterk gelijkende glanskop, die iets minder algemeen is.

Matkopen zijn het talrijkst in gebieden met veel berken, wilgen of rotte boomstronken: broekbos, heide met opslag en jonge loofbossen met een open structuur. Het is een standvogel die je jaarrond in het gebied kunt vinden.

De verspreiding van de kuifmees is vrijwel beperkt tot Europa. Dat komt niet veel voor in de vogelwereld. De prachtige kuif wordt bij opwinding nog verder opgezet. Kuifmezen zijn nogal territoriale vogels die het gehele jaar in hun broedgebied verblijven. Alleen jonge vogels vormen in de winter zwervende groepjes. In het voorjaar zoeken ze alsnog een eigen territorium, waar ze de rest van hun leven blijven. De kuifmees

<< Ijsvogel (AvD)

< Matkop (PC)

<< Vuurgoudhaan (RO)

<< Goudhaan (RO)

>> *Goudvink (AvD)*

heeft misschien wat onverwachte vijanden: spechten zijn dol op mezeneieren en schromen niet een nestje kuifmezen op te eten, ook niet die in het gebied aan de Duinweg.

> *Grote bonte specht (AvD)*

>> *Gekraagde roodstaart (AD)*

De kuifmees heeft een voorkeur voor naaldbossen waar veel dennen staan. Hij broedt in naaldbossen waar het vrouwtje vooral naar dode berkenbomen zoekt, om een nestholte uit te hakken; daarvoor moet het hout wel zacht genoeg zijn.

>> *Boompieper (TvB)*

> *Kruisbekken (PC)*

>> *Sperwer met prooi (AvD)*

>> *Appelvink (AvD)*

Weinig vogels hebben zo'n ongewone snavel als de kruisbek: de bovenste en onderste snavelhelft kruisen elkaar! Zo'n snavel is een uiterst effectief gereedschap om zaden uit dennen- en sparappels te halen. Kruisbekken zijn vinkachtige zangvogels, die vooral in de trektijd en in de winter in Nederland verblijven. Strijkt een groep kruisbekken neer in bomen dan zijn ze meestal boven in de kroon te ontdekken, waar ze hangend aan dennen- of sparappels naar voedsel zoeken.

Andere interessante vogels die in de afgelopen jaren zijn gespot zijn de goudvink, wielewaal, gekraagde roodstaart, boompieper.

Een overzicht van alle waargenomen vogelsoorten kunt u vinden op onze website <https://natuurenmilieuheusden.nl/inventarisatie>.